הלכה · משנה תורה · מפרשים · חידושים מהגאון בעל מחנה אפרים · ספר זרעים

# חידושים מהגאון בעל מחנה אפרים על משנה תורה, הלכות תרומות

רבי אפרים נבון

**ספריית אור ברסלב** · or-breslev.co.il

# חידושים מהגאון בעל מחנה אפרים על משנה תורה, הלכות תרומות

רבי אפרים נבון

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חידושים-מהגאון-בעל-מחנה-אפרים-על-משנה-תורה-הלכות-תרומות/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

# תוכן העניינים

**פרק א** ..... 4
הלכה כו ..... 4
**פרק ב** ..... 4
הלכה יב ..... 4
**פרק ד** ..... 4
הלכה ט ..... 4
**פרק ה** ..... 4
הלכה יח ..... 4
הלכה כד ..... 4
**פרק ז** ..... 5
הלכה כ ..... 5
**פרק ח** ..... 5
הלכה ד ..... 5
**פרק ט** ..... 5
הלכה ג ..... 5
**פרק י** ..... 5
הלכה ז ..... 5
הלכה כג ..... 5
**פרק יג** ..... 6
הלכה ט ..... 6
**פרק טו** ..... 6
הלכה ב ..... 6

## פרק א

### הלכה כו

**וכן יראה לי שה"ה במעשרות שאין חייבין בזמן הזה אלא מדבריהם כתרומה.** נ"ב ע' פ' האומר התקבל דקאמר שם במעשר בזמן הזה דרבנן וע' בפ"ו מהלכות בית הבחירה:

## פרק ב

### הלכה יב

**כתב** הראב"ד ודוקא שלא עשה מהם גורן אבל עשה מהם גורן חייבין אפי' בעיר ע"כ. נ"ב עיין מ"ש הראב"ד פ"ב מה' מעשר דין א' וצ"ע:

## פרק ד

### הלכה ט

**בכ"מ** ז"ל וכתב הראב"ד מה ראה זה המחבר שפסק כר"ל וכו'. ועוד יש לתמוה על רבינו דהתם בקידושין אותביה ר"י לר"ל ושני ליה שאני נתינת מעות ליד האשה דכמעשה דמי ומשמע דאפי' ר"ל לא אמר אלא כשיש מעשה ע"כ. נ"ב אי מהא לא איריא דבלישנא בתרא אמרו בגמרא הא דר"ל אפי' דלא עביד מעשה יע"ש:

## פרק ה

### הלכה יח

**אין תורמין שבלים על החטים עד גזירה שמא יטריח הכהן לדרוך ולכתוש.** נ"ב איירי כששניהם גמורים למעשר ומשום גזירה אמרו אינה תרומה אבל היכא דהוי מדבר שלא נגמרה לא גזרו כיון דאסור לעשות כן ובזה נתיישב כל מה שהקשה הר"ש בפירוש המשנה פ"ק דתרומות:

### הלכה כד

**בכ"מ** הבודק את החבית וכו'. עד ומכל מקום יש לתמוה דהא בסוף קידושין ובריש נדה רמי האי ברייתא אברייתא דמקוה כו'. נ"ב בפרק כל הגט גבי מתני' דהמניח פירות להיות מפריש עליהן מצאן שאבדו ה"ז חושש מעת לעת ד"ר אלעזר וקאמר בגמרא חלוקים עליו חבריו על ר"א דתניא מקוה שנמדד וכו' הרי כל הטהרות שנעשו על גביו טמאות למפרע ור"א קאמר מעת לעת ופריך פשיטא ומשני מהו דתימא מאי למפרע מעת לעת.

משמע דאי הוה מפרשינן הכי לא היו חולקים והא ר"א קאמר הרי זה חושש מספק ובההיא דמקוה קאמר ודאי. וזהו סיוע לרבינו:

## פרק ז

### הלכה כ

**נשא שניה וכו**'. בכ"מ ועוד מנין לנו דעבדי צ"ב שלה יאכלו. נ"ב איפכא ק"ל עבדי מלוג אמאי לא יאכלו. ושמא ט"ס נפל וצ"ל כמ"ש:

## פרק ח

### הלכה ד

**בכ"מ** בסוף דבריו ז"ל ומה שהקשה מהא דקי"ל עובר אית ליה זכיה כבר כתבו הראשונים דאפ"ה הכא אינו פוסל וכו' עד ולמיעוטא לא חיישינן. נ"ב קשה לי דהא קי"ל כר"י דחייש למיעוטא:

## פרק ט

### הלכה ג

**אחד אומר מת ואחד אומר לא מת הרי זו לא תאכל**. נ"ב נ"ל דקאי אמה שכתוב בסמוך בהניחה בעלה גוסס. ובכ"מ כתב על דברי רבינו בפ' האשה תנן דלא תנשא ומשמע דמספיקא לא אכלה בתרומה. וקשה לי דהתם היינו טעמא משום דמוקמינן לה אחזקתה:

## פרק י

### הלכה ז

**בכ"מ** אבל חטים משלם קרן דאכילה קרינן לה. נ"ב בפ' בכל מערבין אמרו חטים לאו בני אכילה נינהו:

### הלכה כג

**בכ"מ** ומ"מ איכא למידק שהרי אמרו שם אי דלית ביה שוה פרוטה קרן נמי לא לישלם. נ"ב לק"מ דכי אמרו הכי משום דהברייתא איירי בפחות מכזית ומשום הכי פריך כיון דלית ביה שוה פרוטה קרן נמי לא לישלם אבל כל שיש בו כזית חייב:

## פרק יג

### הלכה ט

**בכ"מ** וי"ל במה שכתב רבינו שאין המים מעלין את היין אפשר שנתכוין למה שפירש הראב"ד. נ"ב עיין בפט"ו הלכה י"ז:

## פרק טו

### הלכה ב

**חבית סתומה שנתערבה במאה חביות ונפלה אחת מהם לים הגדול הותרו כולן וכו'** **עד לפי שהחבית נפילתה ניכרת וכו'**. נ"ב והא דמתיר רבינו טבעת של ע"ז אע"ג דאין נפילתה ניכרת היינו הנאה בלבד וכ"כ הר"ן בפ"ב דע"ז גבי מתני' דחבית שנפל לבור. ולא הבנתי מ"ש הרמב"ן ז"ל דאין חילוק בין אכילה להנאה מההיא דחבית של תרומה שהתיר ר"ל וכו' דשאני חבית שנפילתה ניכרת. ומ"ש לחלק דתרומה בזמן הזה דרבנן קשה דטבעת של ע"ז הוי דאורייתא:

**בכ"מ** ולענין מה שהקשה הראב"ד דכיון דבגמרא לא מתוקמא אלא כר"א וכו' פשיטא דלית הלכתא כוותיה אלא כת"ק. נ"ב צ"ע דמכאן למד הרשב"א בת"ה לכל איסורין שבתורה וכתב שכן כתב הראב"ד: